

Kitaaba Daani'el – Dhibba Tokko fi Digidamii Jaha keessaa Tokkoffaa

*Seenaa Raajii Ibsa Raajii Mul'atu Ifa Baasuu: Qo'annoo Daani'el Boqonnaa
Kudha Tokkoffaa fi Taateewwan Yeroo Amma keessaa*

Jeff Pippenger
2024-03-09

Lakkoofsi afurtamni kan Daani'el boqonnaa kudha tokkoo, seenaa gaanfa Pirootestaantii bineensa lafa irraa ba'e sanaa fi gaanfa Ripabilikaanaa bineensa lafa irraa ba'e sanaa walitti ni hiriirsa. Gaanfoonni lameenuu bara 1798 keessatti ni jalqabu, dhugaa-baatuun isaanii immoo hanga seerri Dilbataa yeroo dhihoo keessatti Ameerikaa keessatti dhufu sanaatti itti fufa. Gaanfoonni lameen sun sanadoota lamaan Waaqa irraa kennaman, kan gaanfa tokkoon tokkoon isaanii qoruuf turan, ni argatan. Macaafni Qulqulluun King James (Kakuu Moofaa fi Kakuu Haaraa) gaanfa amantii bineensa lafa irraa ba'e sanaa qoruuf ture; labsiin Bilisummaa fi Heerri Mootummoota Gamtoomanii Ameerikaa immoo gaanfa mootummaa bineensa lafa irraa ba'e sanaa qoruuf turan. Lakkoofsi afurtamni seenaa bineensa lafa irraa ba'e sanaati; dhugaa-baatuun isaa seenaa keessatti bara 1776 irraa ni jalqaba; bara 1798tti immoo gahee isaa akka mootummaa ja'affaa raajii Macaafa Qulqulluutti raawwachuun ni jalqaba.

Yesus yeroo hundumaa dhuma isaa jalqabaatiin ibsa; akkasumas dhumni Ameerikaa Seenaa jalqabaa isheetiin bakka bu'ee mul'ateera. Yeroon dhuma Ameerikaa Daani'el boqonnaa kudha tokko aayata lama keessatti bakka bu'ee mul'ateera; achittis pirezidaantota jaha, Ronald Reagan irraa jalqabee, dhiyeessa. Reagan seenaa raajii bineensa lafaa keessatti pirezidaantii jalqabaa yeroo dhumaa sanaati. Yeroon sun bara 1989tti, yeroo dhumaa keessatti, jalqabe. Garuu aayanni lamaan Reagan, Bush inni jalqabaa, Clinton, Bush inni lammaffaa, Obama fi Trump qofa ilaala. Seeronni biroon seenaa sana, isa seera Dilbataa dhihoo keessatti dhufu sana ga'utti, guutuuf barbaachisu. Bara 1989 irraa jalqabee hanga seera Dilbataa dhihoo keessatti dhufu sanatti sarara murtaa'aa ta'e Daani'el boqonnaa kudha tokko aayata lama keessatti argamuudha.

1798 jechuun seenaa raajii bineensa lafaa akka mootummaa ja'affaa raajii Macaafa Qulqulluu keessatti jalqaba isaa agarsiisa; seerri Dilbataa immoo dhuma isaa mallatteessa, akkasumas 1798 jalqaba isaa ta'a. Waggoonni dhibba lamaa fi digdamii, kan 1776 keessatti jalqaban, sarara raajii bineensa lafaa kan biraa dha; innis yeroo 1776 keessatti jalqabu, bara 1996 keessatti immoo xumuramu adda baasa; yeroo sanatti ergaan beekumsa baname irraa bara 1989 keessatti kenname sirnaan hundeeffame. Yeroon waggaa dhibba lamaa fi digdamii sun fuuldura Ameerikaa adda baasa; yeroo jalqabaatti bilisummaan mootummaa-mala mootota Awurooppaa irraa fi amantii-mala Kaatoolikummaa irraa, kan bara 1776 keessatti labsame, seera Dilbataa yeroo dhihoo dhufu sanaan keessaa ni haqama. 1776 irraa hamma 1989tti sarara addaa seenaa raajii bineensa lafaa keessatti dha.

Waggoonni soddomni 508 irraa jalqabee hanga 538tti turan, bara raajii isa 538tti mootummaa shanaffaa raajii Macaafa Qulqulluu taatee mootummaa paaphaasummaa hundeeffamu dura dursee argisiisanidha. Yunaayitid Isteetsi seera Dilbataa yeroo dhihoo dhufu sanatti fakkii bineensa sanaa guutummaatti ni uuma. Bara soddomaa qophii mootummaa paaphaasummaa bara 538tti hundeeffamuuf ture, qaama fakkii bineensa paaphaasichaati. Yeroon qophii tokko bara 1798tti geessu ture; yeroo sanatti bineensi lafaa mootummaa jahaffaa raajii Macaafa Qulqulluu ta'ee teessoo mootummaa qabate. Yeroon 1776 irraa jalqabee hanga 1798tti jiru, yeroo 508 irraa jalqabee hanga 538tti jiruun wal simata.

Yesuus xumura wantaa jalqaba isaa wajjin ibsa; kanaafuu yeroon raajii seenaa 1776 irraa hanga 1798tti keessatti bakka buufame, yeroo raajii 508 irraa hanga 538tti ta'een dhugaa baafame, dhugaa-baatota lama kenna. Yeroowwan lamaan sun mootummaa raajii Macaafa Qulqulluu keessaa tokko teessoo mootummaa irra kaa'amuu isaa dura yeroo raajii addaa tokko akka jiru dhugaa ba'u. Isaan walitti ta'uudhaan yeroo yeroo dhumaa 1989 irraa eegalee hamma seera Dilbataatti jiru yeroowwan lamaan 538 fi 1798 dura turan wajjin akka walsimu hundeesu.

Seenaan raajii bara dhumaa kan bara 1989 irraa jalqabee hamma seera Dilbataa lakkoofsa afurtamii tokkoo Daani'el kudha tokkoffaa ga'utti jiru, yeroo waggaa soddoma 508 irraa hamma 538 tti tureen fakkeeffamee jira; akkasumas waggoota digdamii lamaa 1776 irraa hamma 1798 tti tureen fakkeeffamee jira.

Lakkoofsi lammaffaa, Daani'el boqonnaa kudha tokkoo keessatti, yeroo Tiraamp, pirezidaantota hundumaa keessaa isa yeroo raajii kana keessatti hunda caalaa sooressa ta'e, dhufu, inni "sochoosa" jedhamee ibsama; jechuunis addunyaa guutuu kaayyoo warra addunyaawwan to'atan sanaaf "dammaqsa," yeroo isaan sanatti caasaa addunyaa gara sirna sadarkaa lama qabu, keessaa warri aangawoonni ol'aanaa hojjattoota isaanii akka dronotaatti bulchanitti, haaromsuuf yaalaa jiran. "Haaromsa guddaa" jedhan sana keessatti, wanti dursa tokkoffaan kutaan hawaasaa giddu galeessaa akka haqamu gochuu dha; kanaanis warri aangawoonni ol'aanaa, akkuma seenaa keessatti namoota akka Maarii Antu'aanetii fakkaatanitti bakka bu'anii mul'atan, namoota gad-aanaa nonyaa xinnaadhaan ibsamani, kan isheen buddeena ishee laafaa qopheessan irraa adda baafamanii, eegamanii fi dallaa godhamanii akka turan.

Amantiin addunyaa guutuu to'achuu barbaadan sun hafuura amantii New Age ti; falsafaan isaanii kan woke-ism fi Diversity, Equity and Inclusion jedhaman, akkasumas ilaalcha xuraa'e Critical Race Theory wajjin walitti hidhate, saayinsii maqaa saayinsii jedhu sobaan ofitti moggaase kan global warming jedhamu waliin, akkasumas yaalii isaanii dhokataa kan sanyii balleessuuf karoofame ta'e kan lakkoofsa uummataa to'achuu, yeroo Trump seenaa keessatti dhufee guutummaa mootummaa sanaa Grecia irratti "kaasuuf" socho'etti ifatti mul'ate.

Bara 2016tti keessa dhufuun Trump, dammaqiinsa sobaa (kakaasuu) dhufuu agarsiisa; kunis sobeeffama mootummaa Seexanaatiin qophaa'e, dammaqiinsa durboota Maatewos digdamii-shan keessatti ibsame dursee laamshessuuf karoofame dha. Warri addunyaa to'achuu barbaadan, ta'e irratti iddoo mul'ataa addunyaa irra jiran yookaan biyya Yunaayitid Isteetis keessatti argaman, raajii keessatti bofa guddicha fakkeessanii ibsamu. Isaan mootota kudhan, baankiiroota addunyaa,

daldaloota biliyaneeerota addunyaa, freemasons fi hawaasota iccitii biroo dha.

Humnoonni Addunyaa guutuu to'atan sun warra seeraan waraanuu (lawfare) irratti adda durummaan hojjetaniidha; akkuma Seexanni yeroo baay'ee falmiiwwan seeraa Dubbii Waaqayyoo keessatti fakkeeffamu. Yommuu Waaqayyo amanamtoota Isaa warra jireenya Waaqeffannaa jiraatan hunda yeroo hundumaa ari'atamni waliin deemu dursee akeekkachiise, isaan ragaa kennuuf mana murtii biyyattii duratti akka geeffaman abdachiise. Seexanni mallattoo abbootii murtii xuraa'oo, Abbootii Alangaa Waliigalaa xuraa'oo yeroo ammaa biyya Trumpismiin kakaafamte keessatti babal'atan sanaati; manneen murtii fi abbootiin seeraa xuraa'oon sun yeroo hundumaa dhaabbilee fincila fi hokkora jajjabeessanii fi uuman ni deeggaru; kunis seenaa keessatti guutummaatti mallattoo ijoo Seexanaa keessaa isa tokko dha.

Soviet Unionnichi raajii raaj-mallattoo raagaa raajii bineensichaa ture; sababni isaas, wantoota biroo keessaa, waaqa-hin-jiru jechuun Fara'ooniin mul'atu keessaa amala ijoo bineensichaa keessaa tokko waan ta'eef. Mootiin kibbaa inni lakkoofsa afurtamaa keessatti ibsame, mootiidha jecha Ibrootaa "negev" jedhamuuti, hiikni isaas Gibxi, lakkoofsicha keessattis "kibba" jedhamee hiikameera. Fara'oon mallattoo Macaafa Qulqulluu keessatti waaqa-hin-jirummaa Faransaayii, jechuunis mootii kibbaa "yeroo dhuma" keessatti bara 1798tti, akkasumas Soviet Union "yeroo dhuma" keessatti bara 1989tti agarsiisa. Lamaan isaanii iyyuu humnoota bineensichaa turan; lamaan isaanii iyyuu mootummaa bineensichaa Roomaa warraaqsa amantii dura ture irraa gad-bu'aniiru.

Yunaayitid Isteetis guyyoota dhumaatti mallattoo Pirootestaantizimii gantummaa irraa kufeedha; paaphaasonnis yeroo gara teessoo lafaa deebitutti gufuuwwan sadii keessaa isa jalqabaa injifachuuf giddugala Pirootestaantizimii gantummaa irraa kufee fi bineensa mootummaa Sooviyeet Yuuniyen bakka buufame gidduutti wal'aansoo tolfametti harka seensise. Gufuun itti aanu immoo Pirootestaantizimii gantummaa irraa kufee isa mataa isaati; kanaanis seera Dilbataa yeroo dhihoo keessatti dhufu irratti isheen injifatti.

Humniifi fi aangoo Pirezidaanti Trump balaa globalizimii irratti dammaqiinsa jalqabsiise; dammaqiin sunis hanga qabsoo addunyaa maraa gidduutti adeemsifamtu, isa bineensa guddaa fi Pirootestaantizimii gantummaa gidduutti ta'utti, ol ka'eera. Paaphaasummaan gufuu lafa-qabeessa lammaffaa gad buusuuf haala mijeessuuf qabsoo humnoota lama wal fakkaatan kana gidduutti jiru, jechuunis bineensa guddaa fi Pirootestaantizimii gantummaa gidduutti jiru, akkuma gufuu lafa-qabeessa isa jalqabaa gad buusutti fayyadamaa jirti. Achitti loojikiin mootummaa torbaffaa Tokkummaa Mootummoota Addunyaa (kan humna bineensa guddaa ta'e) akkamitti seera Dilbataa dhihoo dhufu sanatti mootummaa isaa bineensichaaf saffisaan dabarsuu danda'u ni jira. Innis akkas godha, sababni isaas bara 1989 irraa jalqabee diina mo'ame ta'ee waan tureef.

Sadarkaa tokko irratti qabsoon kun qabsoo walfakkaataa kan paaphaasonni bara 1989 keessa ajaja Sooviyeetii isa bineensa guddaa sana gadi buusuuf itti fayyadaman dha; garuu qabsoon yeroo ammaa kan woke-ismii fooyya'aan jedhu MAGA-ismii Protestaantizimii gantummaa irratti baname, bineensa guddaa sana mo'uuf utuu hin ta'in, Protestaantizimii gantummaa mo'uuf qophaa'e dha. Lolichi bu'uuraan bara 2016 keessatti jalqabame; achiis bara 2020 keessatti,

bineensi guddaan, inni Caaffata Qulqullaa’oo keessatti abbaa sobaa jedhamee waamamu, filannoo sana hate; kanaan siyaasaan Trumpii fi sochii MAGA Reepabilikaanotaa “ajjeese.” Mul’ata Yohaannis boqonnaa kudha tokko keessatti, bineensi boolla qilee keessaa ba’u, inni bineensa amantii-dhiibbaa (atheism) ta’e, dhugaa-baatota lamaan ajjeese; isaanis hamma deebi’anii jiraataniitti karaa irra hafan. Seerotni William Miller mallattooleen raajii hojii irra oolmaa tokkoo ol akka qaban agarsiisu.

Amma yeroo ammaatti wal’aansoo jawwee fi Pirootestaantizimii gantummaa kan bineensa lafaa gara xumura isaatti geessu ilaalaa jirru, dhugaa baatonni lamaan sun gaanfa lamaa bineensa lafaa sanaati. Gaanfi Rippabilikaanaa humna macaafa qulqulluu keessatti ibsame, isa abbaan isaa abbaa sobaa ta’e sanaan, bara 2020 keessa ajjeefame. Seenaa yeroo ammaa kana keessatti nuti giddugala wal’aansoo sanaa keessa jirra. Deenyael boqonnaa kudha tokko lakkoofsa afurtamii tokko keessatti, seerri Dilbataa inni dhihoo dhufu hojii irra oola; akkuma mul’inni hafuura ibsutti, hojii seexanichaa sana kan raawwatu Pirootestaantizimii gantummaa ta’a.

“Pirootestaantonni Ameerikaa keessatti harka isaanii dhoohinsa sana ceesanii harka Hafuurota Waliin Dubbatamuu qabachuuf dursitoota ta’u; isaan boolla gadi fagoo sana irra ce’anii humna Roomaa wajjin harka walqabatu; akkasumas dhiibbaa gamtaa dachaa sadii kanaa jalatti, biyya kanaan mirga qalbii namaa miidhuudhaan tarkaanfii Roomaa duukaa ni bu’a.” The Great Controversy, 588.

Den invecklade växelverkan mellan mänskliga händelser framställs i den strid som började år 2016. För att rätt kunna bedöma makterna inom den striden är det viktigt att klart förstå vad var och en av de tre makter som leder världen till Harmageddon representerar, ty var och en har sina egna särpräglade profetiska kännetecken. Uppenbarelsboken bevarar alltid ordningsföljden: draken, följd av vilddjuret, som i sin tur följs av den falske profeten; därför skall vi börja med att identifiera drakens profetiska kännetecken, därefter vilddjurets och slutligen den falske profeten inom den avfälliga protestantismen.

Dimokraatotni fooyya’an adeemsaatti jiran, Pirootestaantota Ameerikaa gantoota ta’an miti; isaan bakka bu’oota raajii addunyaawummaa fi bineensichaati. Seera Dilbataa dhufuu jedhu sana dura, paartiin Rippabilikaanii seenaa raajii sana raawwachuuf aangoorra deebi’uu qaba. Fara’oon, humna bineensichaa agarsiisu, akkasumas humni bineensichaa Roomaa waaqeffannaa waaqota hedduu hordoftu yeroo Kiristoositti ture, guyyoota dhumaa keessatti humni bineensichaa humna ajjeechaa daa’immanii jajjabeessu ta’uu isaa irratti dhugaa-baatota lama ni kennu; kunis akkuma yeroo Musee fi yeroo Kiristoositti ta’e sana.

Bara dhumaa keessaa, guyyoonni kumaa dhibba afurtamaa afurii fi kuma afurtamii afurii sanaa ti; isaan faarfannaa Musee fi Hoolichaa lamaan isaanii faarfatu; seenaa Musee fi Hoolichaa lamaan isaanii keessatti immoo, humni bineensaa daa’imman ajjeesuuf yaale. Kunis akkas godhan; sababiin isaas mootummaa Seexanni akka Gooftaan Furataa Musee fi Fayyisaa Kiristoosin kaasu beekke ture. Bara dhumaa keessatti bineensichi dheekkamsa guddaadhaan gad bu’a; yeroo isaa gabaabaa akka ta’e waan beekuuf; humna bineensichaa sanatu daa’imman ajjeesuu babal’isu, warra kumaa dhibba afurtamaa afurii fi kuma afurtamii afurii keessaa ta’uu danda’an balleessuuf

yaalii godhuudhaan. Democrats warri progressive, globalist, socialist ta'an, walta'iinsa sadii isa seera Dilbataa yeroo dhufu keessatti raawwatamu mirkaneessu keessatti warra "durfanii" miti; sababiin isaas Democrats humna bineensaa ti malee, raajii sobaa miti.

"Labsii dhaabbata Phaaphaasummaa seera Waaqayyoo cabsuudhaan dirqisiisuun ba'een, sabni keenya guutummaatti qajeelina irraa of addaan ni kuta. Yommuu Pirootestaantizimiin harka ishee qileensa gidduu jiru ceetee harka humna Roomaa qabattu, yommuu boolla gadi fagoo sana irra ceetee Hafuurota Waliin Hojjechuu wajjin harka wal qabattu, yommuu walitti dhufeenyi sadii kun dhiibbaa isaatiin biyyi keenya akka mootummaa Pirootestaantii fi mootummaa riphablikaa taateef bu'uura mootummaa heera ishee hunda gantee, sobaa fi gowwoomsaa phaaphaasummaa babal'isuuf qophii gootu, yeroo sana hojjetni ajaa'ibsiisaan Seexanaa akka ga'e fi dhumni akka dhihaate ni beekna." Testimonies, volume 5, 451.

Amaloota raajii sadan addunyaa gara Armaagedoonitti geggeessan keessaa tokkoon tokkoon isaanii kanneen raajii keessatti ibsaman Dubbii Waaqayyoo keessatti sirriitti adda baafamanii mul'ifamanii jiru. Humni jawwee seerota yeroo Waaqayyoo sabni Musee fi Kiristoosiin fakkeeffamee kaafamuuf jedhu keessatti daa'imman ajjeesuu jajjabeessan ni deeggera. Wal'aantota Liberaalaa humna jawwee dha, qabsoo Ameerikaa keessatti jiru, isa seera Dilbataa yeroo dhiyootti Ameerikaa keessatti dhufu booddee waltajjii addunyaa irratti taasifamu sana dura deemee isa fakkeessu keessatti. Jawween abbaa sobaa dha; warri addunyaa guutuu irratti yaada fooyya'aa liberaalaa hordofanis sobuutiin beekamoodha.

Isin dubbii koo maaliif hin hubattan? Sababni isaas, dubbii koo dhaga'uu hin dandeessan. Isin kan abbaa keessanii jechuun Seexanaa ti; hawwii abbaa keessanii raawwachuus ni feetu. Inni jalqabumaa irraa nama ajjeesaa ture; dhugaa keessaas hin dhaabanne, sababiin isaas dhugaan isa keessa hin jiru. Yommuu soba dubbatu, kan mataa isaa irraa dubbata; inni sobduu dha, abbaa sobaas. Yohannis 8:43, 44.

Seexanniin inni Seexanaa fi jawweecha ta'e, jalqabumaa kaasee nama ajjeesaa (ulfa baasuu) fi sobduu ture. Yihudoonni mormitoota ta'an yeroo Philaaxoosiin falmanitti, mootii isaanii Qeesaar malee kan biraa akka hin qabne ija jabinaan labsan; Qeesaar immoo mallattoo Roomaa warra waaqeffannaa tolfamaa hordoftuu, humna jawwee ta'eeti.

"Kanaaf, utuu jalqaba irratti jawween Seexana bakka bu'us, hiika lammaffaa keessatti immoo Roomee warraaqsa ta'eef mallattoo dha." The Great Controversy, 439.

Namoonni tokko tokko, maaliif Yihudoonni ammayyaa libiraalota addunyaa hunda hammatan ta'an, yeroo addunyaa hunda hammattoonni Yihudoota ammayyaatiif jibba akkasii qaban, jedhanii dirqisiifatu. Sababni isaa, isaan mootii Roomaa warra waaqeffannaa tolfamaa hordofan mootummaa isaanii keessaa mootii isaanii isa tokkicha akka ta'u filataniiru. Akkuma sabni Ibrootaa keessaa baay'een isaanii ogeeyyii ta'an iyyuu, filannoo isaanii durii kan Masihiicha akka mootii isaanii ta'ee diduu isaanii, kuusa bofa guddaa sanaa keessatti isaan cufee jira.

Isaanis niqqisaa, "Isa balleessi, isa balleessi, isa fannisi!" jedhan. Phexiros immoo, "Mootii keessan nan fannisaa?" isaaniin jedhe. Luboonni warri angafoonis deebisani, "Qeesaar malee mootii hin qabnu" jedhan. Yohannis 19:15.

Mootummoonni Awurooppaa warri papasummaadhaaf ari'atama sana raawwatan; akkasumas mootota kurnan Mul'ata Yohannis boqonnaa kudha torbffa keessatti ibsaman warra Hoolicha irratti waraana kaasan ta'u; isaanis kana kan godhan duuka-buutota isaa ajjeesuudhaan.

Isaan kunoo hoolicha irratti waraana in godhu; hoolichis isaan in mo'a; inni Gooftaa gooftolii fi Mootii moototaa waan ta'eef; warri isa wajjin jiranis waamaman, filataman, amanamoo dha. Mul'ata Yohaannis 17:14.

Amalli raajii bofa sanaa raajiiwwan daa'immanii fi Kiristaanota guyyoota dhumaa keessa jiran—akkuma fannifamuu Kiristoositti fi seenaa Roomaa waaqeffannaa keessatti Kolosiyemii bakka bu'etti agarsiifametti—ajjeechaa kallattiidhaan raawwatan akka ta'an adda baasa. Mootonni bofa sanaa warri bara Dukkanaa keessatti Roomaa paappaasummaaaf dhiiga baay'ee dhangalaasu raawwachuuf Inkwizishinii itti fayyadaman isaanuma turan. Isaan warra daa'imman ajjeesan, akkasumas sobdoota hundumaa caalaa ol-aantummaa qabanidha. Adoolf Hitler yeroo ammaa keessatti mallattoo nama ajjeechaa jumlaa raawwatuu fi sobduu ti. Hitler dimokraata hawaasummaa ture.

Liiberaalonni tarkaan adeemsanii akka Adolph Hitler, hoogganaa Paartii Hojjettoota Jarmanii Sooshaalistii Biyyaalessaa, kan yeroo baay'ee Paartii Naazii jedhamee beekamu, hordofu. Jala hooggansa isaa keessatti, Paartiin Naazii mootummaa abbaa irree guutuu diriirsee yakkoowwan suukanneessoo hedduu, dabalatee Holocaust, raawwate. Paartiin Hitler yeroo baay'ee biyyaalessummaa hammaataa, sanyii irratti loogii, Yihudoota irratti jibba, fi abbaa irrummaa wajjin walqabatee ilaalama. Joseph Goebbels, inni yeroo Lola Addunyaa Lammaffaa keessatti Jarmanii Naazii keessatti Ministeera Piroopaagaandaa ture, akkana jedhe: “Yoo soba guddaa ta'e tokko dubbattan, itti fufitanii irra deddeebi'anii himtan, namoonni dhuma irratti isa amanuu jalqabu.”

Soba dogoggoronni guddichi yeroo ammaa Demokraatota liiberaalaa fooyya'aa jedhamanii babal'ifamu tokko, bara ammayyaa keessatti kutaan mirgaa eegumsa-qabeessa Paartii Rippabiliikaanii kan yeroo Hitilarii Naaziiwwaniin fakkeeffame akka ture jechuun dha. Seenaa isaanii sobaa kana keessatti, paartiin Hitilarii paartii yeroo isaa keessatti mirga-dheeraa ture jechuun sirriitti ibsu; garuu dhugaa kana yeroo hunda dhiisu; jechuunis, Hitilariin qabsoo siyaasaa isaa jalqabaa keessatti Koministoota diinota isaa bitaa irraa wajjin wal bira qabamee qofa mirga-dheeraa ture. Ispeektirama siyaasaa Ameerikaa keessatti Rippabiliikaanonni Demokraatota caalaa gara mirgaatti akka jiran shakkii tokko illee hin qabu; garuu amala biraa hundi kan Naazii Jarmanii Hitilarii, amaloota raajii Paartii Demokraatota ni bakka bu'a.

Macaafni Qulqulluun akka isin ija isaanii irraa isaan beektan ibsa; ulaagaalee siyaasaa isa mirgaa yookaan isa bitaa irratti siqee madaalamuun miti. Seenaa Hitilar keessatti ullaa-jabeessummaan biyyaalessummaa isaa jaalala biyyaaf qabamu kan sochii MAGA ibsu miti. Ullaa-jabeessummaan biyyaalessummaa Hitilar sanyii mootummaa qabu tokko adda baasuudhaan kan agarsiifame ture; innis carraaqii warra addunyaa-bulchitootaa sirna gita sadarkaa lamaa qabu tokko Ameerikaa keessaa fi addunyaa irratti dhaabuuf godhan adda baasa. Warri addunyaa-bulchitootaa sun, dhugumatti, sirna sana keessatti of isaanii sadarkaa ol-aanaa irratti akka jiran ilaalu; kunis akka

sanyii mootummaa qabu kan Hitilaritti fakkeeffamee agarsiifama.

Aartiin sobuu, of irratti agarsiisuu fi himachuun amala bineensa guddaa sanaati; fakkeenyi beekamaan mala sanaas waan ati dhugumaan deeggartee raawwattu nama biraatti himuu yookaan eijennoo ati qabdu nama biraatti fe'uudha. Kun Ameerikaa fi addunyaa har'aa keessatti waan guyyaa guyyaan raawwatamu dha; innis amala seexanaati, inni "obboloota kan himatu" waan ta'eef.

Balaan guddaan, inni bofa moofaa sun, jechuunis Diyaabilosii fi Seexana jedhamee waamamu, inni guutummaa addunyaa gowwoomsu sun gad darbatame; lafa irratti gad darbatame, ergamoonni isaas isaa wajjin gad darbataman. Anis samii keessatti sagalee guddaa akkana jedhu nan dhaga'e: "Amma fayyinni, humni, mootummaa Waaqa keenyaatii fi aangoon Kiristoos isaa dhufeera; jechuunis himataan obboloota keenyaa gad darbatameera; inni halkanii fi guyyaa Waaqa keenya duratti isaan himachaa ture sun." Mul'ata 12:9, 10.

Jarman Hitler, kan bara keenya keessa piroogiresivii addunyaa guutuu ofii isaa ibsu warra tokkoof wal-fakkaataa raajii ta'e, akka piroogiresivii libiraaloota har'a jiraniitti, maashinii piroopaagaandaa kaayyoo qabu qaba ture; achi keessattiis sobni gurguddaan, Yoseef Goebbels, ministira Piroopaagaandaa Jarman Naazii keessatti beekkame, har'as sirrii herregaatiin algoriizimiiwwan kompiitaraan to'ataman karaa qunnamtii addunyaa lafa irra jiran hunda irratti irra deebi'amee tamsaafama. (CNN, MSNBC, BBC, NPR, Google, Facebook fi kkf).

Abiddaan Reichstag taate seenaa Jarmanii keessatti dhacii guddaa gara lola addunyaa lammaffaatti geesse keessaa tokko ture. Innis kijiboota warri addunyaa guutuu bulchuu hawwan kanneen liiberaalota fooyya'oo ta'an mootummaa addunyaa tokko hundeessuuf yaalii isaanii keessatti hojjetan ibsa fakkeenya beekamaa ta'e kenna. Kunis halkan Guraandhala 27, 1933 keessa, yeroo gamoon Reichstag magaalaa Berlin keessatti argamu, kan mana maree mootummaa Jarmanii keessa qubatu (kan gamoowwan Capitol Ameerikaa Guyyaa Amajjii 6, 2020 wajjin wal fakkaatu), ibiddaan qabame, ni raawwatame.

Ibiddi kun gubuu kaayameetti lakkaa'ame; innis mootummaa Naazii, hoggansa Adolf Hitlerii fi Hermann Göring jalatti, Labsii Abidda Reichstagii akka dhiibaniif sababaa fakkeessaa ta'e. Labsichi kun, Pirezidaantii Jarmanii Paul von Hindenburgiin mallatteeffame, mirgoota sivilii hojii irraa dhaabe, mormitoota siyaasaa immoo akka hidhanii fi hidhaa keessatti tursiisan eeyyame. Kunis humna Naazii walitti qabuu keessatti fi dhaabbilee dimokraatawaa Jarmanii keessatti suuta suutaan diigamuu isaanii keessatti tarkaanfii guddaa ta'e.

Ibsi sun, kan seenaa barreessitoota amanamoo irra caalaan isaanii akka namoota Hitleriin kaa'ameetti fudhatan, taatewwan Amajjii 6, 2020 fakkeesse; akkasumas barbadaa'uu mirgoota Heera mootummaa warra waan tokkollee seera qabeessa guutummaatti ta'e, akka qajeelfamoota Heera mootummaa keessatti argamanitti guutummaatti hayyamame malee hin raawwanne fakkeesse; keessumaa yeroo jeequmsaa fi badiisa sochiiwwan Black Life Matters fi Antifa fidan wajjin wal bira qabamee ilaalamu, sochiiwwan warra liiberalaan fooyya'oo jechuun waamaman jajanii deggaran. Amajji 6 ija bineensa guddaa sanaa ti; innis Naaziiwwan mootummaa Jarmanii Hitleriin fakkeeffameera.

Dimookraatonni Sooshaalistii Ameerikaa keessatti argaman irra deddeebi’anii Trump akka mallattoo Hitleritti ibsu; sababiin isaas, qajeelfamni isaan irratti hojjetan, yoo soba guddaa gahaa ta’e himanii, akkasumas maashinii piroopaagaandaa miidiyaa isaanii keessaa walitti fufiinsaan irra deddeebi’anii yoo tamsaasan, xurreewwan Marie Antoinette dhuma irratti isa amanuu isaanii dha.

Barumsa itti aanu keessatti qorannoo kana itti fufna.

Saboota walitti qabadhaa, isin saboota; garuu caccabdaniin ni bittinnaa’itu; isin hundinuu warri biyyoota fagoo irraa jirtan, dhaggeeffadhaa; hidhadhaa, garuu caccabdaniin ni bittinnaa’itu; hidhadhaa, garuu caccabdaniin ni bittinnaa’itu. Mari’adhaa, garuu homaatti hin dhufu; dubbii dubbadhaa, garuu hin jabaatu; sababiin isaas Waaqni nu wajjin jira. Gooftaan harka cimaadhaan akkana naan dubbate, karaa saba kanaa irra akkaan hin deemne na gorse; akkana jedheen: Waan sabni kun, “Walta’iinsa” jedhu hundumaatti isin, “Walta’iinsa” hin jedhinaa; waan isaan sodaatan hin sodaatinaa, hin na’anis. Gooftaa mootummaa isaanii qulleessaa; inni soda keessan haa ta’u, inni rifachiisummaa keessan haa ta’u. Inni iddoo qulqullummaa isiniif ni ta’a; garuu manneen Israa’el lamaan isaaniif dhagaa gufuu fi kattaa mufachiisaa, jiraattota Yerusaalem isaaniif immoo kiyoo fi xaxaa ni ta’a. Isaan keessaa baay’een ni gufatu, ni kufu, ni caccabu, ni qabamu, ni fudhatamu. Dhugaa ba’uu sana hidhaa; seera sana bartoota koo gidduutti chaappessi. Isaayaas 8:9–16.